

Information om underjords-/markbehållare

Underjords-/markbehållare ger en långsiktigt hållbar avfallshantering med god arbetsmiljö för avfallshämtaren. Bottentömmande behållare rekommenderas i områden där ny - eller ombyggnation ska genomföras och nya lösningar för avfallshämtningen är möjlig samt där man har tillgång till mark för anläggningen. Där utrymme finns för ytterligare underjords-/markbehållare kan fastighetsägare, som komplement till kommunens insamling av hushållsavfall, öka servicegraden för de boende genom att införa fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar.

En underjords-/markbehållare står på marken eller grävs delvis ned och har avfallsinkastet ovan jord. Att underjordsbehållaren till större delen är placerad under jord gör det möjligt för fastighetsägare att ha färre avfallsinkast och längre tömningsintervall men fortfarande ha utrymme för samma volym som tidigare. För de flesta system lyfter tömningsfordonet behållaren och tömmer avfallet genom att öppna botten. Att behållaren är placerad under jord ger en lägre temperatur i behållaren vilket kan minska lukt.

Systemet innebär en investering för fastighetsägaren. Kostnaden beror på vilken typ av mark- och sprängningsarbeten samt ombyggnationer som krävs. Det är fastighetsägarens ansvar att söka eventuella bygglov och markupplåtelser för avfallsutrymmen.

Fastighetsägaren ansvarar för att anordna och underhålla utrymmen och utrustning som krävs för en fungerande hämtning. Ansvaret kan i avtal skrivas över till nyttjanderättshavare. Fastighetsägaren ansvarar även för snöröjning och halkbekämpning på den egna fastigheten för att möjliggöra avfallshämtning även vintertid.

Fastighetsägaren betalar tömningsavgift till kommunen enligt Värmdö kommuns gällande renhållningstaxa. Avgift debiteras för tömning av aktuell behållarvolym utöver den fasta avgiften per lägenhet/verksamhet. I de fall en innersäck krävs debiteras även för byte av den.

Föreskrifter och bestämmelser förändras med tiden och den hämtning som är godkänd idag kan komma att ändras framöver. Alla förändringar i avfallshämtningen såsom installation av mark-underjordsbehållare måste godkännas av Värmdö kommun.

Anvisningar för underjords-/markbehållare i Värmdö kommun

Innan beställning av underjords-/markbehållare

Fastighetsägare ska kontakta kommunen innan beställning av underjords-/markbehållare och presentera ritningar, önskad behållare, dimensionering, placering m.m. Kommunen kommer i samråd med insamlingsentreprenören avgöra om vald behållare är kompatibel med kommunens insamlingsssystem, om dimensioneringen är rimlig samt att placeringen av behållaren är lämplig.

Val av modell

Det finns flera olika modeller av underjords-/markbehållare. Värmdö kommun förordar att två-krokssystem installeras eftersom detta system kan tömmas helt maskinellt av entreprenören för avfallshämtning. De olika modellerna har antingen en underjordisk container eller en underjordisk säck i behållaren för uppsamling av avfallet. Säcken kan vara en engångssäck som byts vid varje tömning eller en permanent säck. Den permanenta säcken töms genom att en snara öppnas i botten på säcken. Behållaren kan vara av metall eller plast.

Underjordsbehållare för två-krokssystem från PWS. Modell t.v. Europe, t.h. Evolution

Bottentömmande markbehållare med två-krokssystem från SANSAC

. Molok® 5m³, aluminiumpanel.
Elektronisk låsning från SANSAC

Tömning av Molok® behållare med innersäck.

Värmdö kommun har insamling av matavfall. Matavfallet samlas in i papperspåsar och transporteras vidare till rötningsanläggning och blir biogas. Matavfall samlas in i särskild behållare som är mer lämpad för avfallets egenskaper. Eftersom matavfall innehåller mycket vatten blir det tungt, därför är matavfallsbehållaren mindre än den för exempelvis brännbart avfall. Behållare för matavfall finns med eller utan innersäck. Har systemet ingen innersäck som byts vid varje tömning krävs rengöring av behållare med spol/sugbil med jämna mellanrum.

I och med införandet av matavfallsinsamling måste fastighetsägare som önskar tömning av underjordsbehållare installera minst två behållare, en för matavfall och en för sorterat brännbart avfall, eftersom dessa två fraktioner inte får blandas i samma behållare.

Avfallsinkastet låses med fördel för utomstående och öppnas med nyckel eller id-bricka för de boende med tillträde. Vid insamling av matavfall säkras en bättre sortering av avfallsfraktionerna om inkastet förses med låsanordning.

Dimensionering

Underjords-/markbehållare finns med olika behållarstorlekar från ca 1-5 kubik. För matavfall väljs i regel en mindre behållare p.g.a. att matavfallet har en högre vikt. Tömning tar mellan 5-15 minuter och behållare ska dimensioneras för en tömning varje eller varannan vecka. Tömning av behållare med matavfall sker varje vecka. Ett normalt lägenhetshushåll alstrar i snitt ca 70 liter hushållsavfall per vecka vid utsortering av matavfall. Observera att detta är ett snitt. Består de boende av många barnfamiljer med blöjbarn ökar denna siffra. Vid utsortering av matavfall alstrar ett hushåll knappt 20 liter matavfall per vecka. Observera att även detta är ett riktvärde som får anpassas efter de boende.

Vill fastighetsägaren ha fastighetsnära insamling av förpackningar och tidningar kan även detta ske med hjälp av underjords-/markbehållare. Förpacknings- och tidningsavfallet ägs och töms av producenterna och är ett parallellt insamlingssystem till kommunens avfallsinsamling. Kontakta därför förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) för mer information om insamling av dessa fraktioner i underjords-/markbehållare.

Behållarens placering

Kontakta kommunen innan beställning och utplacering av behållare. Bedömning av platsens lämplighet görs utifrån varje enskilt fall.

- Vid placering av botten tömmande behållare ska allmänna hänsynsregler och trafiksäkerhet beaktas.
- Behållare ska stå på kvartermark och inkast ska vara vänt mot kvartermark.
- Hänsyn ska tas till riskerna för lukt, exempelvis om behållare står för nära bostäder eller luftintag till byggnader. Detta system är inte helt luktfritt.
- Boende bör ha max 50 meter till inkastet. Tänk på naturliga gångstråk.
- Avfallshanteringen ska vara tillgänglig ur handikappsynpunkt.
- Behållare ska placeras minst 1 meter från fasad utan fönster. För behållare vid fasad med fönster ska hänsyn tas till brandskydd och buller som kan uppstå. Riktvärden för bullernivåer i bostäder enligt Socialstyrelsens SOSFS 2005:6 (M) bör inte överskridas.
- Inga hinder i höjdled får begränsa lyftarmen såsom träd, vägskyltar och lyktstolpar. Risken för behållarens svängning vid tömning bör beaktas.
- Om behållare används för utsorterat matavfall kan inkasten med fördel försees med låsanordning för att säkerställa god utsortering.
- Behållare ska placeras fem meter från elstation och tre meter från ledningar och rör.
- Behållare ska vara tillgänglig för tömningsfordonet och placeras på ett trafiksäkert sätt.
- Området runt behållare ska halkbekämpas och snöröjas när så krävs för att behållaren ska kunna tömmas och avfallslämnaren ska kunna slänga avfall i behållaren.
- Behållare ska vara placerad så att ytvattenavrinning möjliggörs.

Tömningsförfarandet

Tömningsfordonet lyfter behållaren ca 8 meter upp i luften med hjälp av en kran och tömmer avfallet underifrån ner i fordonet. En tömning tar mellan 5-15 minuter beroende på modell och tömningsfordon. Kriterierna nedan ska följas för att tömning ska kunna utföras på ett säkert sätt.

Tömningsfordonet har en bredd på 2,5 m, inklusive stödben ca 5 m. Fordonets längd är ca 11 m och höjden ca 4 m.

Tömning av SANSACs botten tömmande markbehållare med kranbil.

Två-krokssystemet för kranbilen att angöra vid tömning.

Tömning av PWS underjordsbehållare med kranbil.

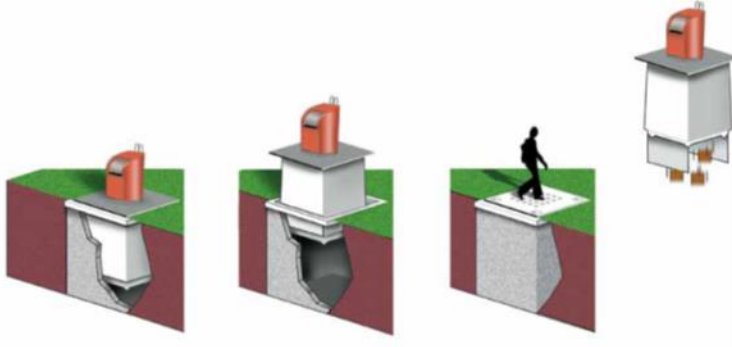
Tömningskriterier

- Transportväg, angöringsplats * och eventuell vändplan vid hämtställen ska ges bärlighet för trafik med tunga fordon.
- Tömning av behållare bör ej ske över allmän gångbana om inte alternativ väg runt behållarna finns, (ej i vägbanan). Alternativ väg på fastighetsmark ska godkännas av kommunen. Alternativ väg måste vara snöröjd under snösäsongen.
- Tömning av behållare får inte ske över cykelbana.
- Bilens angöringsplats* får inte vara placerad vid utfarter eller placeras vid en korsning.
- Angöringsplats* får inte placeras så att backning måste utföras.
- Backning får endast förekomma i samband med vändning på därav avsedd yta.
- Angöringsplats* får inte placeras så att parkerade bilar finns mellan tömningsfordon och behållare.
- Avståndet mellan behållare och tömningsfordonets uppställningsplats får vara högst 3 meter. Beroende på behållarens vikt kan max-avståndet vara kortare.
- Angöringsplats* bör inte placeras utmed huvudgator.
- Kontakta kommunen för att ansöka om tillstånd för parkeringsförbud vid tömningsfordonets angöringsplats*.

* Med angöringsplats menas den plats varifrån tömningsfordonet kan tömma behållarna. Rita gärna ut denna plats på ritningarna.

Anvisningarna är framtagna i samarbete mellan Värmdö kommun och entreprenören för avfalls-
hämtning. Vi reserverar oss för eventuella ändringar.

För mer information kontakta kundservice på telefon 08-570 474 00, eller besök Värmdö kom-
muns hemsida på: www.varmdo.se

PWS underjordsbehållare i genomskärning.